

SÄRSKILT PROTOKOLL

Direktionen, Nr 14

DATUM: 2008-10-08

MÖTESTID: Kl 11

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

■ NÄRVARANDE: Stefan Ingves, ordförande
Lars Nyberg
Irma Rosenberg
Lars E.O. Svensson
Barbro Wickman-Parak (§§ 1-2 per telefon)
Svante Öberg

Leif Pagrotsky, fullmäktiges vice ordförande

Sigvard Ahlzén
Hanna Armelius
Kai Barvell
Kerstin Hallsten
Jesper Hansson
Karolina Holmberg
Ann-Christine Högberg
Per Kvarnström
Pernilla Meyersson
Christina Nyman
Mattias Persson
Tommy Persson
Åsa Sydén
Sara Tägtström
Staffan Viotti
Anders Vredin

§ 1. Penningpolitisk avstämning

Det antecknades att Hanna Armelius och Sara Tägtström skulle sammanställa erforderligt underlag för upprättande av dagens protokoll under § 1 och 2.

Det antecknades vidare att sammanträdet hade sammankallats av ordföranden med anledningen av att flera centralbanker planerade en samordnad aktion för att mildra konsekvenserna av den pågående finansiella krisen.

1.1 Utvecklingen vad gäller finansiell stabilitet

Mattias Persson, chef för avdelningen för finansiell stabilitet, inledde med en kort redogörelse för den allra senaste händelseutvecklingen på de finansiella marknaderna.

Under måndagen och tisdagen föll aktiekurserna kraftigt världen över. Anledningen var en fördjupad oro för att de statliga ingripandena inte kommer att räcka till för att förhindra en kraftig försvagning av den globala ekonomin, tillsammans med oro för den europeiska banksektorn. Stockholmsbörsen sjönk med över 7 procent i måndags. I Storbritannien presenterades idag på morgonen ett omfattande räddningspaket för landets banker. Basis-spreadarna, det vill säga skillnaden mellan interbankränta och förväntade styrräntor, har fördubblats i Sverige, euroområdet och Storbritannien sedan mötet i september. I USA har de nära på tredubblats. Merparten av denna uppgång har skett de allra senaste dagarna. Det visar på ett mycket ansträngt läge på penningmarknaderna. Idag, onsdag, har efterfrågan på svenska statsskuldväxlar och statsobligationer varit mycket hög, vilket lett till att statspappersräntorna har fallit mycket kraftigt under förmiddagen. CDS-spreadarna (credit default swaps) har återigen stigit både i USA och i euroområdet. Även för svenska banker har CDS-premierna stigit den senaste tiden. Sammanfattningsvis har oron på de finansiella marknaderna både i Sverige och globalt förvärrats den allra senaste tiden.

1.2 Den makroekonomiska utvecklingen i omvärlden och Sverige

Christina Nyman, avdelningen för penningpolitik, presenterade ett underlag om den makroekonomiska utvecklingen i omvärlden och Sverige. Hon började med att konstatera att den globala finansiella oron har tilltagit sedan det förra penningpolitiska mötet i början av september. Bedömningen då var att det skulle bli en konjunkturnedgång. Den globala finansiella krisen bedöms nu fördjupa den pågående konjunkturnedgången med lägre inflationstryck som följd.

Arbetsmarknadsläget i USA har försämrats betydligt snabbare än vad som antogs i september. Sysselsättningen enligt företagsenkäter ("payrolls") föll med 159 000 personer i september, vilket är en dubbelt så stor nedgång som genomsnittet under de tre föregående månaderna. Ansökningar om arbetslöshetsunderstöd har fortsatt att stiga de senaste veckorna. Även i euroområdet syns vissa tecken på en försvagning av arbetsmarknaden. De inköpschefsindex som publicerats i omvärlden sedan den finansiella krisen förvärrades i mitten av september visar också på en markant försämring av konjunkturläget. Den bilden stöds även av andra förtroendeindikatorer för hushåll och företag.

Priserna på såväl olja som övriga råvaror har fortsatt att falla på världsmarknaden. Dagsnoteringen för Brentoljan var igår strax över 80 dollar per fat och terminspriserna ligger ungefär 20-30 dollar lägre än vid mötet i september. Inflationsförväntningarna i omvärlden har dämpats i takt med att priset på olja och övriga råvaror fallit. Den svenska kronan har försvagats mot euron men framförallt mot dollarn. I handelsvägda termer har kronan försvagats med nära 5 procent sedan i början av september.

De statistikutfall som har inkommit i Sverige för detaljhandelsförsäljning, industriproduktion, orderingång och utrikeshandeln för augusti visar på en utveckling hittills i år ungefär i linje med den bedömning som gjordes i september.

Inköpschefsindex för september visar dock på en klar dämpning av konjunkturen framöver och var på den lägsta nivån sedan mätningarna började 1994. Konjunkturbarometern visar att stämningssläget hos hushållen har sjunkit snabbt under året och konfidensindikatorn är nu mycket svagare än normalt.

Det finns även tydliga tecken på en försvagning på arbetsmarknaden. Såväl antalet nyanmälda lediga platser som kvarstående lediga platser har fortsatt att falla tillbaka i augusti. Uppgifter från Arbetsförmedlingen tyder på en kraftig uppgång i antalet varsel i september.

Det har skett en betydande åtstramning utöver penningpolitiken under de senaste veckorna. Interbankräntorna har stigit med cirka 30 punkter utöver reporäntan sedan mötet i september samtidigt som de penningpolitiska förväntningarna har sjunkit. Den korta basis-spreaden (3-månader) har fördubblats sedan mötet i september. Det har också kommit vissa tecken på kreditåtstramning i de svenska bankerna.

Inflationsutsikterna har dämpats sedan i september. Den svagare konjunkturen tillsammans med lägre priser på olja och andra råvaror bedöms ha en dämpande effekt på inflationen framöver. Försvagningen av kronan har dock en viss motverkande effekt. Inköpschefsindex visar på klart lägre pristryck framöver inom industrin. Konjunkturinstitutets mätningar av hushållens inflationsförväntningar på ett års sikt föll tillbaka till 2,4 procent i september jämfört med 2,9 procent i augusti och 3,7 procent i juli. Enligt Prosperas mätning i september är dock inflationsförväntningarna kvar på ungefär samma nivå som i juni. Undersökningen visar samtidigt att penningmarknadsaktörerna förväntar sig en lägre reporänta framöver.

Mot bakgrund av de senaste veckornas förvärrade finansiella kris och den makroekonomiska statistik som inkommit görs bedömningen att den pågående konjunkturedgången fördjupas med ett lägre inflationstryck som följd. Effekten på den reala ekonomin, dvs. produktion och sysselsättning, går via flera kanaler. Dyrare och mer restriktiva finansieringsmöjligheter för hushåll och företag dämpar konsumtion och investeringar. Ökad osäkerhet om den framtida utvecklingen tillsammans med förmögenhetseffekter gör att hushåll och företag blir mer återhållsamma. Det är sannolikt att prognoserna för såväl inflation som BNP kommer att revideras ned.

§ 2. Penningpolitiskt beslut

Ordföranden meddelade att Riksbanken har fått information om att ett antal centralbanker, bl.a. Federal Reserve i USA och ECB, kommer att sänka sina styrräntor med 0,50 procentenheter och detta offentliggörs kl 13:00 i dag. Riksbanken har tillfrågats om att delta i denna gemensamma aktion.

Ledamöterna enades mot bakgrund av de diskussioner som hittills förts under arbetet med den kommande penningpolitiska rapporten och den tidspress som föreligger i ärendet att beslut fattas utan omfattande diskussion.

Samtliga ledamöter ansåg det lämpligt att sänka reporäntan med 0,50 procentenheter till 4,25 procent. En sänkning av reporäntan i dagsläget skulle mildra konsekvenserna av den finansiella krisen på den reala ekonomin. Även om utvecklingen i Sverige till viss del skiljer sig från den i andra länder, är en sänkning motiverad även här. Att sänkningen samordnas med andra centralbanker stärker förtroendet och ökar möjligheterna att den får positiva effekter.

Direktionen beslutade

- att sänka reporäntan med 0,50 procentenheter till 4,25 procent och att detta beslut tillämpas från onsdagen den 15 oktober 2008,
- att sänka utlåningsräntan till 5,00 procent respektive inlåningsräntan till 3,50 procent med tillämpning från onsdagen den 15 oktober 2008,
- att onsdagen den 8 oktober 2008 kl 13:00 offentliggöra beslutet med motivering och lydelse enligt utkast till pressmeddelande nr 44 2008, protokollsbilaga A, samt
- att protokollet från dagens sammanträde ska publiceras onsdagen den 15 oktober kl 9:30.
- Den ränta som ska gälla för de krediter som beviljas inom ramen för dagens auktion av sexmånaderskrediter ska vara 0,50 procentenheter lägre än räntan beräknad enligt de förannonserade villkoren.
- De anbudsgivare som erhåller tilldelning i auktionen har rätt att dra tillbaka sina anbud om de så önskar men detta påverkar i så fall inte tilldelningen för övriga anbudsgivare.

Denna paragraf förklarades omedelbart justerad.

Vid protokollet

Ann-Christine Högberg

Justeras:

Stefan Ingves, ordförande

Lars Nyberg

Irma Rosenberg

Lars E.O. Svensson

Barbro Wickman-Parak

Svante Öberg